

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-74- 92/(14)/12/BS

Warszawa, dn. 22 lutego 2013 r.

DECYZJA DIH – 2 Nr 9/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 2, art. 12 ust. 1, art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. nr 169, poz. 1200 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej zobowiązania przedsiębiorcy STATOIL FUEL & RETAIL Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie (do dnia 14 stycznia 2013 r. przedsiębiorca występował pod nazwą „STATOIL POLAND” Sp. z o. o.), do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek oleju napędowego o numerach 0577/12/6825 oraz 0609/12/6825, niespełniającego wymagań jakościowych, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 83/2012 z dnia 4 grudnia 2012 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 20 grudnia 2012 r. przedsiębiorca STATOIL FUEL & RETAIL Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie (do dnia 14 stycznia 2013 r. przedsiębiorca występował pod nazwą „STATOIL POLAND” Sp. z o. o.), (dalej: Przedsiębiorca lub Strona) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 83/2012 z dnia 4 grudnia 2012 r.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, Prezes UOKiK stwierdził, że

pobrana w dniu 11 czerwca 2012 r. próbka oleju napędowego (o numerze 0577/12/6825), nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 221, poz. 1441), zwanego dalej: „rozporządzeniem”, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 5,6 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Opierając się na wynikach badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez akredytowane, niezależne laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, Prezes UOKiK stwierdził, że pobrana w dniu 15 czerwca 2012 r. próbka oleju napędowego (o numerze 0609/12/6825), nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 9,6 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”, jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych określonych w ustawie, Zarządzający zobowiązuje kontrolowanego, w drodze decyzji, do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zobowiązał Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbek oleju napędowego o numerach 0577/12/6825 oraz 0609/12/6825.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 20 grudnia 2012 r. Strona postępowania podnosi, iż w procesie badania próbki uczestniczyło laboratorium Polcargo International w Chorzowie, które nie posiadało akredytacji w zakresie paliw płynnych, a tym samym kompetencji i warunków technicznych do badania parametru – odporność na utlenianie. Strona podtrzymuje swoje stanowisko, że przekazanie próbek do nieakredytowanego laboratorium w zakresie badań paliw ciekłych, które nie posiadało kompetencji do przyjęcia próbki, a następnie redystrybucji do podwykonawców stawia w wątpliwość uzyskane wyniki badań, gdyż nie została zachowana ciągłość postępowania procesu badawczego przez akredytowane laboratorium paliw ciekłych.

W piśmie Strona zwraca uwagę na fakt, że z protokołów badań 9C-3057-12 (dot. próbki o numerze 0577/12/6825) oraz 9C-3072-12 (dot. próbki o numerze 0609/12/6825) wynika, że nie wszystkie badania zostały wykonane w laboratorium Polcargo International zlokalizowanym w Szczecinie. Parametr liczba cetanowa został zbadany przez akredytowanego podwykonawcę Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Laboratorium Badawcze w Warszawie a parametr odporność na

utlenianie został zbadany przez laboratorium Ośrodek Badawczo Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego S. A. w Płocku.

Strona we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podnosi, iż w decyzji z dnia 4 grudnia 2012 r. DIH-2 Nr 83/2012 została poinformowana, iż laboratorium Polcargó International w Szczecinie posiada akredytację AB103 w zakresie badania odporność na utlenianie, natomiast numer akredytacji AB103 wydanie z dnia 5 czerwca 2012 r. nr 14 oraz z dnia 13 grudnia 2012 r. nr 15 nie zawiera akredytacji w zakresie badania parametru odporność na utlenianie.

Pismem z dnia 28 grudnia 2012 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zwrócił się do Prezesa Laboratorium Polcargó International Sp. z o. o. w Szczecinie o wyjaśnienia wątpliwości zgłoszonych w toku postępowania przez Stronę.

Pismem z dnia 7 stycznia 2013 r. Prezes Polcargó International Sp. z o. o. w Szczecinie poinformował Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, iż przy przechowywaniu próbek w laboratorium w Chorzowie zostały zachowane warunki zabezpieczające produkt przed zmianą jakości i cech charakterystycznych oraz że przygotowanie próbek do badań jak również transport próbek został przeprowadzony w warunkach prawidłowych.

Pismem z dnia 11 stycznia 2013 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powiadomił Przedsiębiorcę, o wszczęciu postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej zaskarżoną decyzją nr DIH-2 Nr 83/2012 z dnia 4 grudnia 2012 r. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2013 r. (sygn. DIH-74- 92/(13)/12/BS) przedłużono termin zakończenia niniejszego postępowania do dnia 22 lutego 2013 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeanalizowaniu materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności przedstawionych przez stronę argumentów, stwierdził, iż brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji zobowiązującej Przedsiębiorcę do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbek oleju napędowego.

Podstawą do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego (o numerze 0577/12/6825), były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez laboratorium Polcargó International Sp. z o.o. w

Szczecinie, które wykazały, że pobrana w dniu 11 czerwca 2012 r. próbka oleju napędowego nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 5,6 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Podstawą do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego (o numerze 0609/12/6825), były wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez laboratorium Polcargó International Sp. z o.o. w Szczecinie, które wykazały że pobrana w dniu 15 czerwca 2012 r. próbka oleju napędowego nie spełniała wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną wartość parametru odporność na utlenianie, której wynik badania wyniósł 9,6 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Biorąc powyższe pod uwagę należy podkreślić, iż próbki oleju napędowego, pobrane w dniach 11 i 15 czerwca 2012 r., nie spełniały wymagań jakościowych określonych w § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżoną odporność na utlenianie.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach.

Odnosząc się do treści wniosku strony o ponowne rozpatrzenie sprawy z dnia 20 grudnia 2012 r., należy na wstępie wyjaśnić, iż w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykazują, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw, na podstawie umowy zawartej z akredytowanym laboratorium. W odmiennym stanie rzeczy, tj. gdy badania wykazą, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, koszt badań ponosi kontrolowany Przedsiębiorca. Postępowanie toczące się przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jest postępowaniem administracyjnym na podstawie art. 24 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), zmierzającym do zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do zarzutu Strony, iż w procesie badania próbek uczestniczyło laboratorium Polcargó International w Chorzowie, które nie posiadało akredytacji w zakresie paliw płynnych, a tym samym kompetencji i warunków technicznych do badania parametru – odporność na utlenianie, należy zważyć, co następuje.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw akredytowane laboratoria, które nie są prowadzone przez Inspekcję Handlową, przeprowadzają

badania pobranych próbek na podstawie umowy zawartej z Zarządzającym, a badania próbek kontrolnych na podstawie umowy zawartej z wojewódzkim inspektorem Inspekcji Handlowej.

Kwestie wykonywania badań próbek paliw ciekłych w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przez laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie, reguluje umowa DBA-2/243-47/2012 z dnia 10 maja 2012 r., zawarta pomiędzy tą Spółką, a Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dostępna na stronie internetowej UOKiK w zakładce „Zamówienia publiczne”).

Warunki badania paliw przez laboratoria akredytowane określa umowa, do zawarcia której dochodzi w trybie przepisów o zamówieniach publicznych. W tym trybie została zawarta ww. umowa. Nie jest w sprawie kwestionowane, że strona umowy Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie była zobowiązana do przeprowadzenia badań próbek tego paliwa objętego umową. Jej laboratorium jest akredytowanym laboratorium. Odrębną jest kwestia badań metodą akredytowaną. Według umowy laboratorium wykonujące badanie i metoda badania powinny być akredytowane. Umowa określa jakie badania mogą być przeprowadzane w laboratorium zlokalizowanym w Szczecinie przy ul. Henryka Pobożnego 5, a jakie mogą być zlecane Podwykonawcom. Według § 3 ust. 3 umowy, Wykonawca (strona umowy) może zlecić Podwykonawcom zbadanie próbki, jeśli „nie posiada akredytacji na metodę badań niezbędną do zbadania tych parametrów”. Jak słusznie Przedsiębiorca zauważa, laboratorium Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie nie posiada akredytacji w zakresie badania parametru odporność na utlenianie, mogła więc i miała obowiązek, zgodnie z umową, podzlecić zbadanie tego parametru innemu akredytowanemu laboratorium, co uczyniła.

W § 3 pkt 9 tej umowy znajduje się postanowienie, iż próbki, pozostałości po próbkach oraz próbki kontrolne przechowywane będą przez wykonawcę w warunkach zabezpieczających produkt przed zmianą jakości i cech charakterystycznych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w odniesieniu do podwykonawstwa nadmienia dodatkowo, iż kwestie badań i wzorcowań reguluje pkt 4.5 normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005 Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących. Zapis pkt 4.5.1 stanowi, że jeżeli laboratorium podzleca pracę, czy to z powodu nieprzewidzianych przyczyn (np: nadmiernego obciążenia pracą, potrzeby dodatkowej biegłości technicznej lub tymczasowej niezdolności), czy też jest to stała praktyka (np: poprzez stałe podwykonawstwo, umowy agencyjne lub licencyjne), praca ta powinna być przekazana kompetentnemu podwykonawcy, natomiast pkt 4.5.4 mówi o tym, że laboratorium jest odpowiedzialne przed klientem za pracę podwykonawcy. Z powyższych zapisów wynika również, że laboratorium Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie mogło podzlecić badania innym podwykonawcom, co miało miejsce w niniejszym postępowaniu.

Zgodnie z §3 ust. 1 pkt 7 umowy DBA-2/243-47/2012 z dnia 10 maja 2012 r., dostarczenie próbek do badań odbywa się w punkcie przekazania próbek w Laboratorium (Pracownia Analiz Paliw Polcargo International Sp. z o. o. w Chorzowie ul. Marii Curie Skłodowskiej 3). Przepis art. 22 ust.1

ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, stanowiący, iż inspektor niezwłocznie przekazuje próbki do akredytowanego laboratorium należy odnieść również do art. 25 tejże ustawy. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzyskał od Polcargo International Sp. z o. o. w Szczecinie wyjaśnienia (pismo z dnia 7 stycznia 2013 r.), iż próbka paliwa 0577/12/6825 została dostarczona do laboratorium w Chorzowie w dniu 11 czerwca 2012 r. (pobranie w toku kontroli w dniu 11 czerwca 2012 r.), a laboratorium przekazało ją do laboratorium Ośrodka Badawczo – Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego S. A. w Płocku w dniu 12 czerwca 2012 r. Natomiast próbka 0609/12/6825 dostarczona do laboratorium w Chorzowie w dniu 15 czerwca 2012 r. (pobrana w toku kontroli w dniu 15 czerwca 2012 r.) została przekazana do laboratorium Ośrodka Badawczo – Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego S. A. w Płocku w dniu 18 czerwca 2012 r. (16 i 17 czerwca 2012 r. to sobota i niedziela).

Z powyższego zestawienia dat wynika jednoznacznie, że próbki pozostawione do badań zostały w sposób oczywisty niezwłocznie dostarczane do badań. Powyższe znajduje potwierdzenie w protokołach pobrania próbek paliw i przyjęcia tych próbek do badań.

Odnosząc się do zarzutów Strony, że przekazanie próbek do nieakredytowanego laboratorium w zakresie badań paliw ciekłych, które nie posiadało kompetencji do przyjęcia próbki, a następnie redystrybucji do podwykonawców stawia w wątpliwość uzyskane wyniki badań, gdyż nie została zachowana ciągłość procesu badawczego przez akredytowane laboratorium paliw ciekłych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów skierował do laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie pismo z dnia 28 grudnia 2012 r. z prośbą o wyjaśnienie powyższych kwestii. Pismem z dnia 7 stycznia 2013 r. laboratorium Polcargo International Sp. z o.o. w Szczecinie odpowiedziało, iż odnosząc się do próbek nr 0577/12/6825 oraz nr 0609/12/6825 badanych w zakresie parametru odporność na utlenianie wyrażonego w h, były one przechowywane, przygotowywane do badań jak również transportowane w warunkach zabezpieczających produkt przed zmianą jakości i cech charakterystycznych. Zasada metody badania parametru odporność na utlenianie polega na przepuszczeniu przez próbkę strumienia oczyszczonego powietrza. Metoda ta polega na konduktometrycznym oznaczeniu lotnych związków powstałych w czasie utleniania. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na wartość tego parametru jest dostęp tlenu. Próbki oleju napędowego nr 0577/12/6825 oraz nr 0609/12/6825 były zarówno transportowane jak i przechowywane w szczelnych, specjalistycznych, nieprzejrzyistych, metalowych pojemnikach.

Należy podkreślić, iż Laboratorium na własne potrzeby dokonało oceny wpływu ekspozycji na warunki zewnętrzne – powietrze i temperaturę – w celu oceny stopnia zmiany parametru odporność na utlenianie. Trzydniowa ekspozycja otwartej próbki w temperaturze pokojowej doprowadziła do zmiany tego parametru o 2,5 h. Laboratorium podniosło jednak, iż były to warunki ekstremalne.

W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, iż zarzuty Strony w zakresie wątpliwości co do trybu postępowania z przyjętymi przez laboratorium w

Chorzowie, będącym oddziałem Polcargio International Sp. z o. o. w Szczecinie próbkami, za bezzasadne.

Niezależnie od powyższego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podkreśla, iż czynnikiem dodatkowo potwierdzającym prawidłowość przechowywania próbek jest fakt, iż po odstępie kilkunastu dni od daty przebadania pierwszych próbek, na wniosek Strony zostały przebadane próbki kontrolne przez inne akredytowane laboratorium. Wyniki badań przeprowadzonych przez niezależne laboratorium, w tym przypadku Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych w Warszawie potwierdziły niewłaściwą jakość badanego oleju napędowego.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez stronę w toku postępowania odwoławczego, że decyzja nr DIH-2 Nr 83/2012 z dnia 4 grudnia 2012 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylecia.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na decyzję, zgodnie z art. 53 § 1 i art. 54 § 1 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie.

Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
dr Małgorzata Krasnodębska - Tomkiel

Otrzymuje:

STATOIL FUEL & RETAIL Sp. z o. o., ul. Puławska 86, 02-603 Warszawa.